

Sällskapsdjur och grönväxter

En grönväxtguide för sällskapsdjursägare

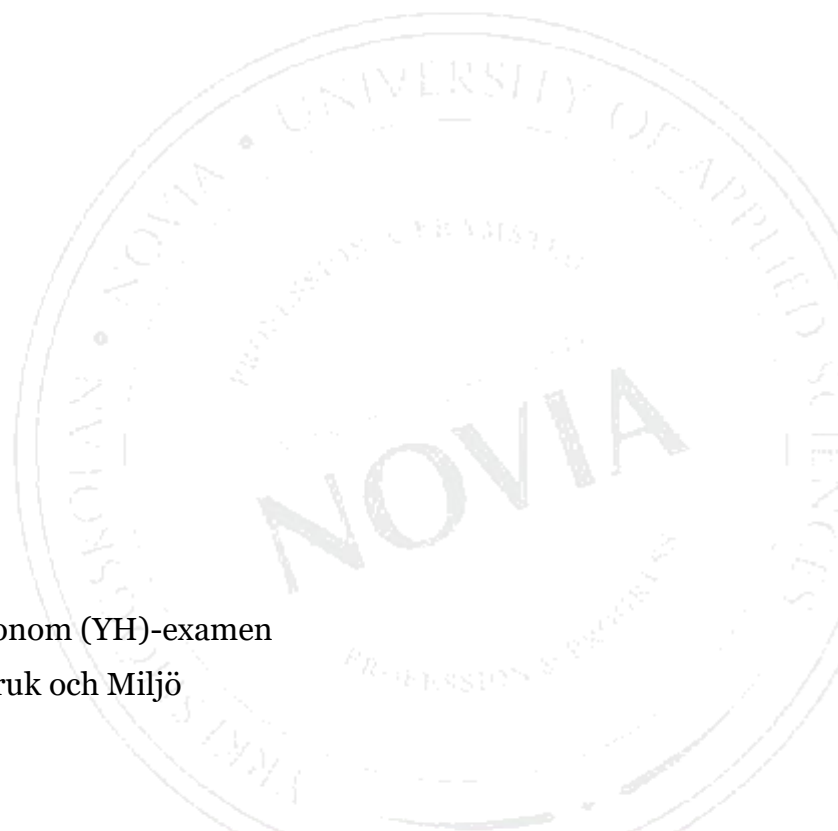
Jeanette Lindroos

Nadja Törnroos

Examensarbete för Hortonom (YH)-examen

Utbildning inom Naturbruk och Miljö

Raseborg, 2020



EXAMENSARBETE

Författare: Jeanette Lindroos, Nadja Törnroos

Utbildningsprogram och ort: Naturbruk och Miljö, Raseborg

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Landskapsplanering

Handledare: Lars Fridefors

Titel: Sällskapsdjur och grönväxter – en grönväxtguide för sällskapsdjursägare

Datum 30.04.2020

Sidantal 24

Bilagor: 5

Abstrakt

Med detta examensarbete ville vi skapa en lätt och informativ guide för sällskapsdjursägare som också vill ha grönväxter i sitt hem. Många sällskapsdjursägare är omedvetna om att vissa grönväxter är giftiga för sällskapsdjur. Det är väldigt populärt i Finland att ha sällskapsdjur och grönväxter och problem kan uppstå då man vill kombinera de två förenämnda på ett säkert sätt.

I vårt arbete gjorde vi två undersökningar och intervjuade flera veterinärer. Genom detta hoppades vi på att få en bra helhetsbild över vilka grönväxter som påverkar sällskapsdjur och om det är ett utbredd problem. Vi har koncentrerat oss på tre sällskapsdjur, hund, katt och kanin, vilka vi berättar mer noggrant om då det kommer till växtkänslighet.

Arbetet resulterar i en tabell som lätt och smidigt berättar om vilka grönväxter som är giftiga för ditt sällskapsdjur. Giftighetsgraden nämns också i tabellen.

Språk: svenska

Nyckelord: grönväxter, sällskapsdjur, giftiga växter

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Jeanette Lindroos, Nadja Törnroos

Koulutusohjelma ja paikkakunta: Luonnonvara ja ympäristö, Raasepori

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Maisemasuunnittelu

Ohjaaja: Lars Fridefors

Nimike: Lemmikit ja viherkasvit – viherkasviopas lemmikkien omistajille

Päivämäärä 30.04.2020

Sivumäärä 24

Liitteet: 5

Tiivistelmä

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä helppo ja informatiivinen opas lemmikinomistajille, jotka myös haluavat viherkasveja kotiinsa. Monet viherkasvit ovat myrkyllisiä lemmikeille omistajan tietämättä. Viherkasvit sekä lemmikit ovat molemmat hyvin suosittuja suomalaisessa kodissa. Ongelman lähtökohtana on se, miten ne kaksi saadaan sujuvasti samaan kotiin aiheuttamatta vaaratilanteita.

Työssä tehtiin kaksi tutkimusta sekä haastateltiin eläinlääkäreitä. Tällä pyrittiin saamaan mahdollisimman laaja kuva siitä, miten myrkylliset viherkasvit vaikuttavat lemmikkeihimme. Olemme erikseen keskittyneet kolmeen eri lemmikkiin; koiraan, kissaan ja kaniin, joiden kasviherkyydestä kerromme tarkemmin.

Työn lopputuloksena on suuntaa antava taulukko, josta voi nopeasti ja helposti tarkistaa tietyn viherkasvin mahdollisen myrkyllisyyden, ja myös myrkyllisyysasteen sekä oireet.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: viherkasvit, lemmikit, myrkylliset kasvit

BACHELOR'S THESIS

Authors: Jeanette Lindroos, Nadja Törnroos

Degree Programme: Natural Resources and the Environment, Raasepori

Specialization: Landscape design

Supervisor: Lars Fridolfors

Title: Pets and Houseplants – A Houseplant Guide for Pet Owners

Date 30.04.2020

Number of pages 24

Appendices: 5

Summary

With this bachelor's thesis we wanted to make an easy and informative guide to pet-owners and plant-enthusiasts. Many houseplants are poisonous for pets without you knowing it. Houseplants and pets are both very popular in Finnish homes, but the problem that needs solving is how to combine these two in a safe way.

We made two different studies and we also interviewed a few veterinaries. With these methods we tried to get an accurate picture of how poisonous plants affect our pets. We have concentrated on three pets: dogs, cats and rabbits.

In the final product you will find an indicative table filled with information about plants that may harm your pet, also the degree of toxicity.

Language: Swedish

Key words: houseplant, pets, poisonous plants

Förord

I vårt examensarbete har vi valt att skriva om grönväxter och sällskapsdjur. Vi är båda väldigt intresserade av grönväxter även utanför våra studier och är tillsammans stolta ägare av över 200 växter. Nadja äger för tillfället en hund, men har under sitt liv ägt allt från gerbiler till får. Jeanette är uppvuxen med hund och har nu en katt hemma.

Vi har båda jobbat inom växtbranschen i flera år och nu då vi jobbar i företaget Plantagen har vi insett att många kunder vill veta mer om grönväxter som kommer till ett hem med sällskapsdjur. De anser att det är svårt att hitta information om ämnet och vi måste hålla med dem. Det finns listor och artiklar utspridda på nätet, men det är krångligt att hitta en klar källa med all information på ett ställe.

Vi vill speciellt tacka Leena Lindroos för idén till vårt examensarbete och Plantagen i Vasa för att vi fick utföra vår undersökningsenkät där. Ännu ett speciellt tack till Dobby Thesslund och Toto Törnroos för utmärkt stöd och expertkunskap i vårt arbete.

Innehåll

1	Introduktion	1
2	Material och metoder	2
3	Grönväxttenden	3
4	Sällskapsdjur	5
4.1	Katter	7
4.1.1	Gräs för katter	8
4.1.2	Katter och liljor	9
4.1.3	Kattsäkra växter	10
4.2	Hundar	11
4.2.1	Giftiga växter	12
4.2.2	Tillbehör	14
4.2.3	Hundsäkra växter	15
4.3	Kaniner	17
4.3.1	Kaninsäkra växter	17
5	Giftiga ämnen	18
6	Undersökningsresultat	19
7	Avslutning	21
8	Framtidsutsikter	22
	Källförteckning	23

Bilagor

Bilaga 1 Elektronisk enkät

Bilaga 2 Fysisk enkät

Bilaga 3 Växtlista

Bilaga 4 Undersökningsresultat från den elektroniska enkäten

Bilaga 5 Undersökningsresultat från den fysiska enkäten

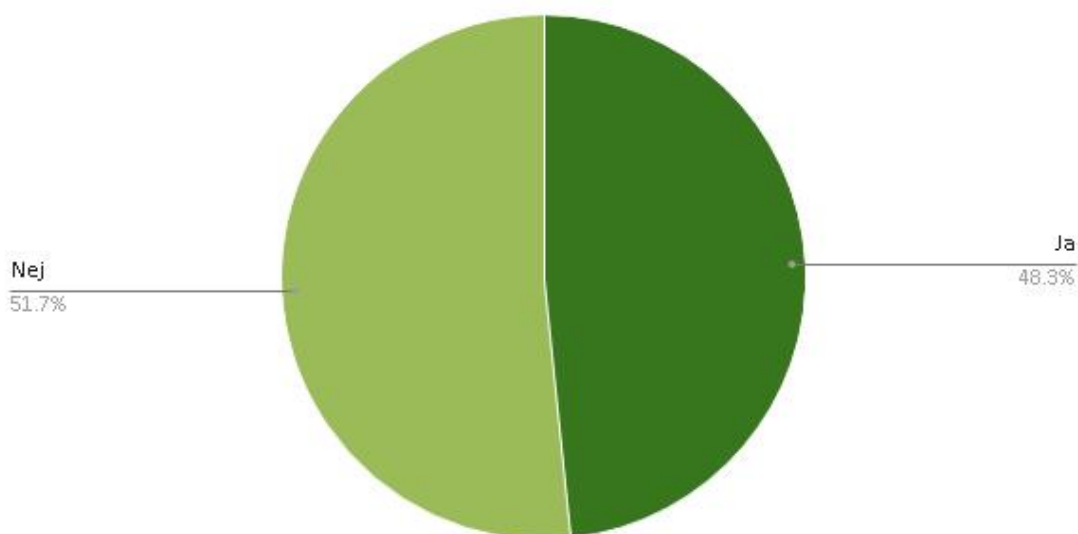
1 Introduktion

Under de senaste åren ha grönväxter, eller om man vill kalla dem för krukväxter, blivit ännu mer populära än tidigare i de finska hemmen, då de inte bara tillför trivsel men också renar luften (Rantakari, 2019). Det är också vanligt med sällskapsdjur i hemmen. Vilka sällskapsdjur man har kan i många fall kan styra hurdana växter man kan ha hemma. Problem kan uppstå då djuren äter av, gräver i och har omkull växterna. Vi kommer främst fokusera på grönväxter i vårt examensarbete.

Under våra år inom växtbranschen har vi upptäckt att det kan vara svårt att hitta information om djursäkra växter, symptom och allmän information kring ämnet. Våra kunder frågar ofta om vilka växter de kan ha hemma och vi har haft problem med att hitta bra källor eller fullständiga helheter som vi kan hänvisa våra dem till. Vår rådgivning har oftast bestått av egen kunskap eller en snabb sökning på internet för första bästa svar. Svaren vi hittar innehåller sällan symptom eller giftighetsgrad och är i många fall missvisande. Somliga växter listas som giftiga på en hemsida och som giftfria på en annan. Det kan bero på en sådan enkel sak som att man inte utför djurförsök med grönväxter och sällskapsdjur, vilket vi ser som positivt. Men det betyder att man inte har annan data än fallstudier och kännedom kring vissa giftiga ämnen i växterna.

Enligt vår elektroniska undersökning så anser en stor del att det är svårt att hitta information om växter som är giftiga för deras sällskapsdjur (se figur 1), vilket verkligen inspirerade oss inom ämnet vi valt som examensarbete. Dessutom var det väldigt många som hade både grönväxter och djur hemma (se figur 2). Det här arbetet är gjort för att förenkla sällskapsdjursägares val av växt och är tänkt att fungera som en guide. Utöver att skapa en guide över vilka växter som är giftiga för olika sällskapsdjur ger vi också råd om vilka växter som passar i vilket läge för att göra det enkelt att hitta rätt växt till rätt plats, oavsett hur ens hem ser ut eller vilket djur man har.

Tycker du det är lätt att hitta info om växter som är giftiga för husdjur? (358 svar)



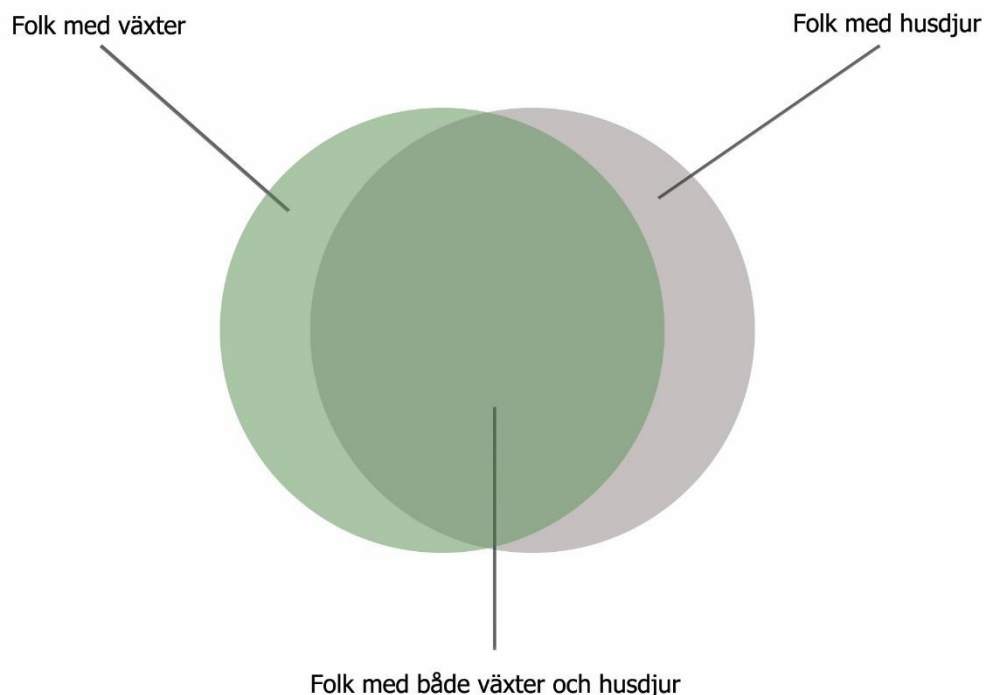
Figur 1. Svar från vår elektroniska enkät.

2 Material och metoder

Som material har vi använt både facklitteratur i tryckt skrift samt vetenskapliga texter på internet. En del av vår information har vi även hittat på hemsidor för djurförsäkringar, djurbutiker, veterinärer samt andra specialister. Vi har intervjuat flera veterinärer per e-post som gett oss mångsidig statistik om sina djurpatienter, inkluderande symptom, växtarter som intagits samt dödsfall.

Vi gjorde två olika enkäter varav den ena skickades ut elektroniskt till studerande och personal i Novia (Bilaga 1). Den andra var en fysisk blankett man fick svara på i Plantagen i Vasa (Bilaga 2). De som svarade på den fysiska enkäten i Vasa deltog samtidigt i en utlottning för ett 50 euros gåvokort till Plantagen. Enkäterna var i grund och botten liknande, men enkäten som skickades ut elektroniskt var mer ingående och detaljerad med flera öppna svar. Vi vågade anta att största delen av Plantagens kunder redan har grönväxter, så vi uteslöt bland annat frågan om ifall personen äger några växter.

För att skapa en växtlista (bilaga 3) med giftiga och giftfria växter valde vi att utgå från fallstudier eftersom vi inte stöder djurförsök. En del av vårt material för växtlistan är hämtad från vår elektroniska enkät var personer berättade om vilka symptom deras sällskapsdjur fått när de ätit av grönväxter. Den största delen av informationen i växtlistan är hämtad ur vetenskapliga artiklar.

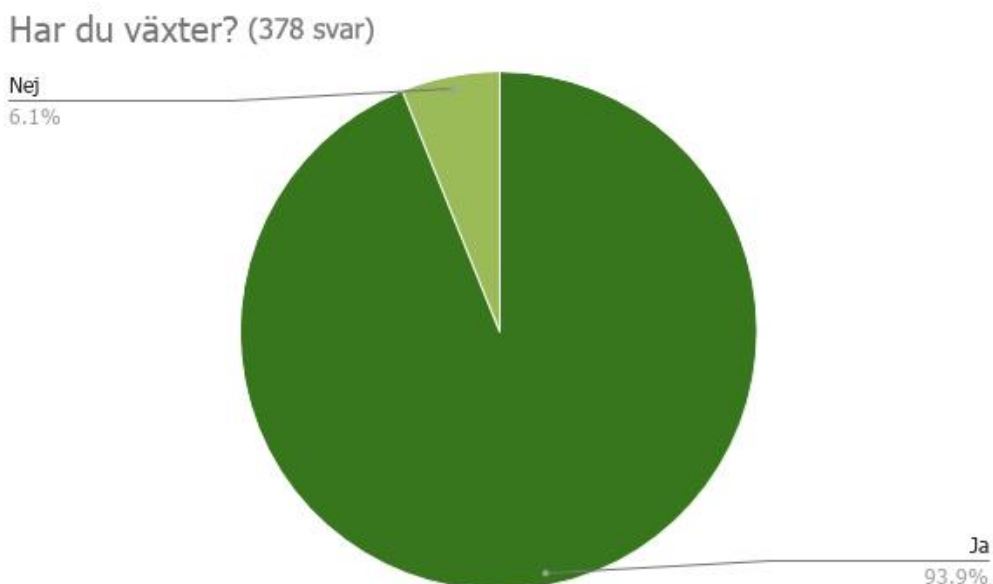


Figur 2. Överlappande intresse baserat på vår elektroniska enkät.

3 Grönväxttenden

Som vi nämnde i introduktionen så är grönväxter väldigt populära just nu. Av personerna som svarade på vår elektroniska enkät hade nästan 94 % grönväxter hemma (se figur 3). Man kan därför anta att det är mycket mer vanligt att ha grönväxter hemma än att inte ha det. Följer man med grönväxtspecialister på sociala medier ser man att trenderna ändras hela tiden. Under de senaste åren har fokus skiftat från Adams revben (*Monstera*) till elefantöra (*Pilea*) och klätterkalla (*Philodendron*). Brokiga växter, det vill säga växter med genetiska mutationer som gör att de är flerfärgade är alltid mer eftersökta (Beaulieu,

2018). Man kan hitta växtfokuserade konton på bland annat Instagram och Youtube där man delar med sina tips om växtskötsel. Det finns även miljontals bilder under växtrelaterade hashtags. En hashtag ett tecken som gör ett ord sökbart online (Svenska Akademien, 2015).



Figur 3. Svar från vår elektroniska enkät.

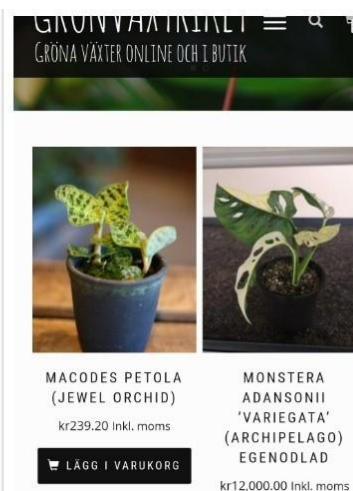
Under de senaste åren har det dykt upp ett flertal nya växtbutiker online. I den finska Facebook-gruppen 'Huonekasvit' var det diskuteras allt om grönväxter, finns det för tillfället över 48 000 medlemmar (hämtat 09.04.2020). Det tyder på ett stort grönväxtintresse och samma fenomen syns över hela världen. På flera internetsidor som till exempel eBay och tradera auktioneras ovanliga grönväxter ut till ett mycket högt pris. Under 2019 blev plötsligt *Monstera obliqua* så eftersökt på internet att folk blev villiga att betala tusenlappar för en orotad nod, det vill säga en växtdel med endast en tillväxtpunkt utan rötter, se den första bilden från vänster i figur 4. Ovanliga arter, som *Philodendron spiritus sancti* (mittensta bilden i figur 4) kan på auktioner gå för nästan 4 000 euro och brokiga *Monstera adansonii* säljs för 1000–2000 euro, som visat i skärmdumpen längst till höger i figur 4.

Det finns flera orsaker till att människor köper grönväxter till sina hem. Först och främst är det ett enkelt sätt att fylla upp tomrum, skapa trivsel och ett lugn i bostaden.

Grönväxter är estetiskt tillfredsställande och för många är trenderna på sociala medier en motiverande faktor till varför man skaffar fler växter, speciellt gällande de dyra och mer ovanliga varianterna. Man är en del av en stor gemenskap online och visar stolt upp sina senaste inköp och framsteg i plantornas tillväxt. Speciellt för yngre generationer, men även för de äldre, som bott i städer hela sina liv kan det vara ett sätt att känna en koppling till naturen. Växter renar inomhusluften och bidrar till att höja på luftfuktigheten vilket direkt påverkar hälsan positivt. (Jenkins, 2020) (Schmidt, 2018)



Monstera obliqua (Peru) node
— €1,881.20 EUR



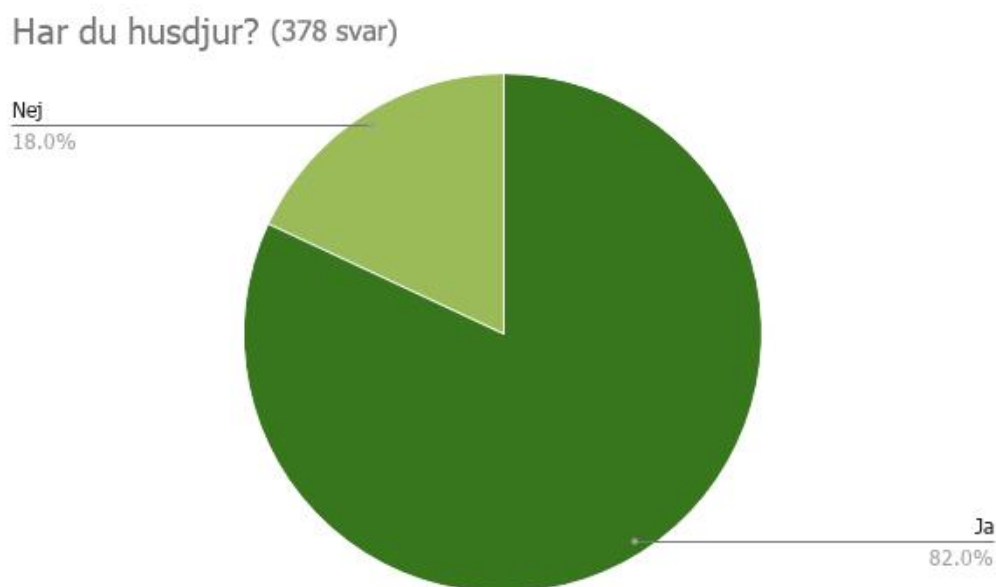
Figur 4. Skärmdumpar på växtauktioner och online-butiker Foto: (fr.v.): plantthatplant, ebay, grönväxtriket, 2019/2020.

4 Sällskapsdjur

Vilka växter som är giftiga för olika sällskapsdjur varierar en hel del. I vårt examensarbete kommer vi att behandla de tre vanligaste sällskapsdjuren: hund, katt och kanin. Vi fick i våra enkäter även svar gällande fåglar, igelkottar, ödlor, gnagare och andra mer ovanliga sällskapsdjur. För att hålla vårt arbete mer koncentrerat bestämde vi oss för att inte inkludera dessa djur i vårt examensarbete. Dock var det en stor majoritet av undersökningdeltagarna som ägde någon form av sällskapsdjur (se figur 5) och av alla sällskapsdjursägare var katter och hundar de vanligaste.

I detta kapitel diskuterar vi problematiken kring katter, hundar och kaniner var för sig. Det finns ändå mycket gemensamt mellan alla arter. En mer sammanställd lista på vilka grönväxter som är säkra eller giftiga för alla tre sällskapsdjuren finns som bilaga (bilaga 3).

Ett exempel på en växt som är säker för alla sällskapsdjur är kalatean, även känd som maija (*Calathea*). De kommer i många olika färger och former, så man hittar säkert någon som faller en i smaken. *Calathea* trivs inte i direkt solljus eller drag utan föredrar varma, medelljusa förhållanden och hög luftfuktighet. (Schmidt, 2018)



Figur 5. Svar från vår elektroniska enkät.

Vi intervjuade några veterinärer gällande vårt examensarbete och blev överraskade av svaren. Det varierade väldigt mycket mellan klinikerna då det kommer till grönväxtförgiftningar. De flesta sa att det kommer växtförgiftade patienter in några gånger om året, medan Anna Röntynen på Pet-Vet i Åbo konstaterade att det oftast är minst ett sällskapsdjur i månaden. Hon berättade även att de vanligaste symptomen gällande sådana fall på deras klinik varit diarré, kräkningar, dregling samt irritation i munnens slemhinnor. (Personlig kommunikation 25.03.2020)

Ingen av veterinärklinikerna vi intervjuade kunde hitta dödsfall på grund av växtintag i sina datasystem. (Pet-Vet, Eläinsairaala Aisti, Eläinklinikka Takala; personlig kommunikation 25.03.2020) På basen av detta kan vi ändå se att det finns ett problem när det kommer till sällskapsdjur som äter giftiga grönväxter, även om det inte sker sådana olyckor på dagligen i Finland.

4.1 Katter

Katter och grönväxter kan vara en jobbig, ibland även farlig kombination. De flesta katter har en tendens att tugga eller lukta på växtblad och det kan vara problematiskt ifall man inte är medveten om växtens giftighet då man köper den. Utöver det är katter väldigt känsliga för främmande ämnen. En stor del av grönväxterna i våra hem är säkra för djur, men det finns även många växter som inte lämpar sig i hem med katter. Bra exempel på sådana växter är trumpetlilja (*Lilium longiflorum*) och dagliljorna (*Hemerocallis*) vilka kan vara livsfarliga för din katt (Moreno Berggren, 2015).



Figur 6. Katt i sällskap av grönväxter, 2019. Foto: Nadja Törnroos.

Det är svårt att ställa undan växter där katter inte når dem. Katter är kända för att kunna klättra överallt och även till de mest omöjliga ställen (se figur 6), så det lönar sig att ha de eventuellt giftiga grönväxterna i stängda utrymmen, hängande i taket eller helt enkelt lämna dem kvar i butikshyllan. Enligt veterinären Anna Röntynen på Pet-Vet i Åbo är garderobsblomman (*Zamioculcas zamiifolia*), dracenasläktet och liljekonvaljen (*Convallaria majalis*) väldigt giftiga för katter. Röntynen har dock aldrig stött på eller hört om något fall där en katt skulle ha omkommit på grund av intag av dessa växter, men de

har orsakat symptom som bland annat diarré och kräkningar (personlig kommunikation 25.03.2020).

Det är viktigt att vara i kontakt med en veterinär genast då du misstänker att din katt blivit förgiftad. Idag kan man lätt ringa upp veterinärer eller vara i kontakt med dem via internet. Många sidor erbjuder veterinärbesök via webbkamera eller videosamtal, där du får information om vad du ska göra i till exempel förgiftningsfall.

Baserat på våra enkäter (bilaga 1, bilaga 2) så är det huvudsakligen katter som intagit giftiga grönväxter. Det kan förklaras med det faktum att katter kan ta sig till ställen där hundar och kaniner inte kommer, till exempel höga hyllor och små utrymmen.

4.1.1 Gräs för katter

Katter har ett naturligt behov och lust att äta gräs av olika slag. I naturen är de flesta gräs de äter bra för deras matsmältning, men innekatter kan ha svårt att skilja på ätbara gräs och eventuellt giftiga grönväxter. Flera växtfokuserade butiker säljer gräsfrön som lämpar sig perfekt för katter (se figur 7), och innehåller gräs och kornslag som är ett bra kosttillskott för katterna. Gräs får dem även att spy upp ibland, vilket kan vara positivt. Med spyorna kommer även osmältbara produkter de intagit upp (Musti ja Mirri) (Stockelberg, Y.). Man ska dock inte blanda kattgräs med skärmag (*Cyperus*) som också säljs som "kattgräs" eller "kattsäv". Skärmag är nämligen livsfarligt för katter och orsakar njurproblem (Root, 2008).



Figur 7. Kattgräs som är säkert och hälsosamt för katterna. Foto: (fr. v.) Musti ja Mirri, Plantagen och Zooplus hemsidor

Kattgräs som säljs i många butiker är väldigt lätt att så och sköta. Gräset gror snabbt, kräver endast lite vattning och trivs i solljus. Fröna sås antingen i en kruka eller på en fuktig servett, och då katten äter av gräset kan man lätt sätta i nya frön bland de redan grodda (Plantagen, 2020).

4.1.2 Katter och liljor

Flera undersökningar visar att en del liljor är livsfarliga för katter. Alla liljor är dock inte farliga, men det är svårt att veta exakt vilka arter det gäller då det finns väldigt många hybrider (Fitzgerald, 2010). Några populära liljor som man vet med säkerhet att skadar katter är tigerliljan (*Lilium tigrinum*), trumpetliljan (*Lilium longiflorum*), praktliljan (*Lilium speciosum*) och dagliljesläktet (*Hemerocallis*) (Volmer, 1999).

Ämnet/ämnena som gör vissa liljor dödligt giftiga är okänd(a). Undersökningar har gjorts, men det enda som man kommit fram med är att det är en vattenlöslig substans. (Fitzgerald, 2010). Ämnet i ovannämnda liljorna orsakar njursvikt, vilket i många fall är dödligt. Endast intag av ett blad kan vara för mycket. Vissa liljor innehåller hjärtglykosider vilka leder till väldigt kraftiga men färre hjärtslag. De orsakar symptom, men är oftast inte dödliga (Langston, 2002).

Akut njursvikt på grund av intag av liljor är för det mesta enbart ett problem hos katter och kaniner. Hos andra sällskapsdjur som till exempel hundar orsakas akut njursvikt oftast genom intag av olika slags mediciner, vindruvor eller Huggormsbett och värmeslag kan också leda till akut njursvikt hos hundar (Gordin, Viitanen, Spillman, 2018).

*"Prognosen är dålig om behandling inte startas inom 18–24 timmar efter att katten har intagit växten. Den behandling som i dagsläget är praxis är dock inte nämnvärt specialiserad utan den är mer allmän behandling vid förgiftning. Fler studier behövs inom området för att kunna utöka kunskapen om vilka ämnen i liljan som är toxiska och utveckla den medicinska behandlingen av katter förgiftade av lilja. Studier visar att **kattägares kunskap om liljors toxicitet är bristfällig.**"* (Moreno Berggren, 2015)

4.1.3 Kattsäkra växter

Till de kattsäkra växterna hör bräken- och sparrisväxterna (*Pteridophyta*, *Placyterium bifurcatum*, *Asparagus setaceus*) med undantag av venushår (*Adiantum raddianum*). Hartassbräken (*Phlebodium aureum*) som visad i figur 8 är en blåskiftande bräkenväxt. Inte heller köttätande växter (*Drosera*, *Nepenthes*, *Sarracenia*), luftväxter eller strimbladsväxter innehåller ämnen som är giftiga för katter. Alla ovannämnda tål skuggiga förhållanden, trivs bäst i utrymmen med hög luftfuktighet och vill inte torka ut. (Schmidt, 2018) (ASPCA, 2020)

De flesta kaktusar (*Opuntia*, *Ephiphyllum*, *Schlumbergera*) är också giftfria, men taggarna är ett helt annat problem för nyfikna katter. Det lönar sig att placera kaktusar på otillgängliga ställen eller köpa kaktusar med små eller mjuka taggar. Kaktusar trivs bäst i solljus och i en väl-dränerad kruka (Schmidt, 2018).



Figur 8. Hartassbräken (*Phlebodium aureum*, giftfri för katter. Bild: Nadja Törnroos, 2019

Andra vanliga växter som är säkra för din katt är elefantörat (*Pilea*), orkidéer (*Orchidaceae* familjen) och guldpalmen (*Dypsis lutescens*) (ASPCA, 2020). Guldpalmen är dock en växt som katter är benägna att leka med då den har hängande och rasslande blad, men intag av den gör ingen skada även om din växt kan lida av det. Elefantörat, orkidéer och guldpalmen vill alla ha ljusa förhållanden, helst inte direkt solljus och gärna hög luftfuktighet (Schmidt, 2018).

Palettblad (*Solenostemon/Plectranthus*) är en populär växt som är säker för ditt sällskapsdjur (ASPCA, 2020). Palettblad hittas i många olika färgstarka varianter och den är väldigt lättskött, även om den inte riktigt tål direkt solljus. Desto mer ljus den får, desto starkare färg får den och vill man att bladen ska behålla sin vackra färg bör man klippa bort blomställningarna. Den torkar fort ut, så det är inte rätt växt om man är bortrest ofta. (Schmidt, 2018)

Vill man ha en otroligt lättskött växt som inte är giftig, kan man välja ungarblomman (*Aspidistra elatior*). Den tål nästan vilken misskötsel som helst och kan bli ungefär en meter hög. Bäst mår den i ett ljust läge, men inte i direkt solljus och med jämn bevattning. (Schmidt, 2018)

För en mer fullständig lista på vilka växter som är kattsäkra se de grönt markerade fälten i bilaga 3. I bilagan ser du också vilka växter som är giftiga för ditt sällskapsdjur, med vilka symptom samt vilka som eventuellt kan vara dödliga.

4.2 Hundar

Att ha hundar och växter i samma boende är för det mesta inget problem (figur 9). Hundar är inte lika benägna att tugga på växter som katter och kaniner är vilket gör att risken för att en hund ska inta en giftig växt är rätt så liten. Men speciellt när de ännu är valpar eller om man har en hund som tuggar på föremål när man tittar bort kan det ändå vara bra att se till att man inte har farliga växter i deras närhet. Vissa hundar tuggar även på gräs, så gräsliknande giftiga växter är inte att rekommendera. Hundar klättrar sällan i hyllor eller tar sig upp på högre bord, så man kan alltid placera växter som är giftiga på

ställen de inte kan nå till. Andra potentiella problem med att ha växter och hundar att dela boendeyta är att hunden kan äta av växtunderlaget, att de dricker vatten ur växtfatet eller om man blir tvungen att använda bekämpningsmedel. (Kjellberg, Möller, 2014)



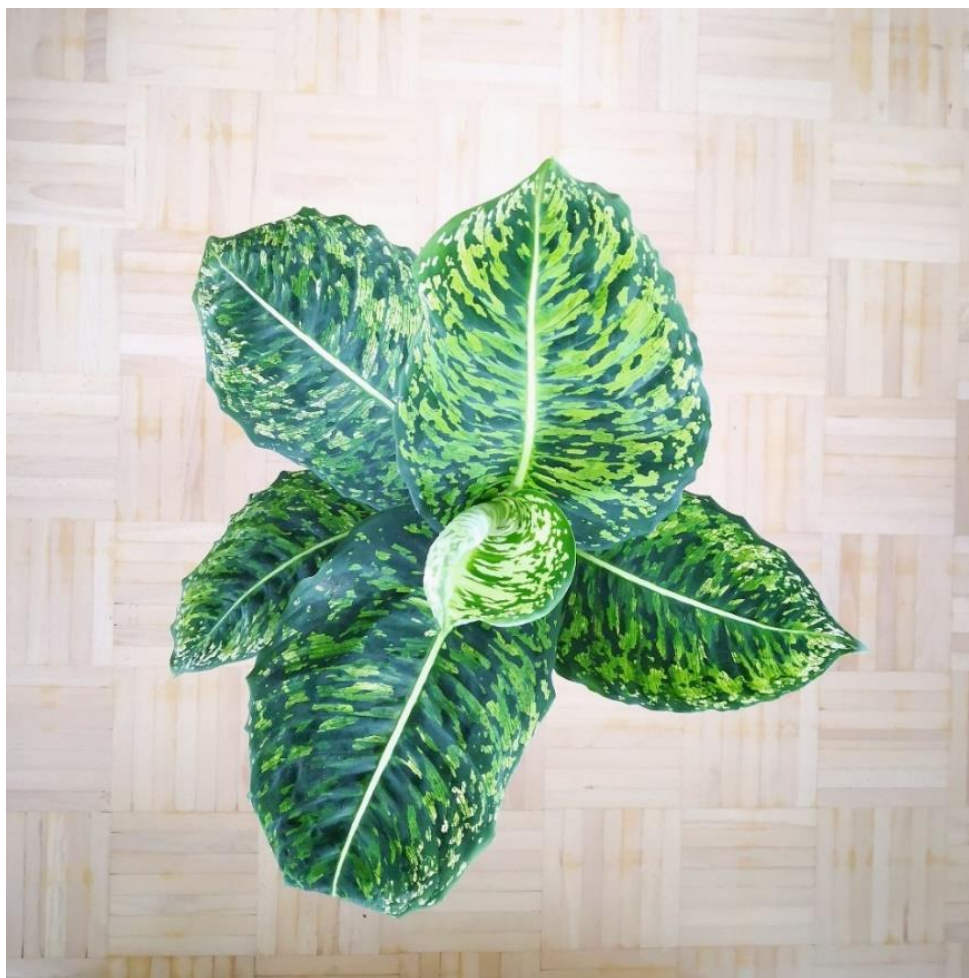
Figur 9. Hund och *Calathea rufibarba*, 2019 Foto: Nadja Törnroos

4.2.1 Giftiga växter

En enkel tumregel att komma ihåg när det kommer till att veta vilka växter som är giftiga är att alla växter som har vitfärgad växtsaft, som exempelvis prickbladen (*Dieffenbachia*) och törel (*Euphorbia*) är giftiga. Speciellt prickblad (se figur 10) är extremt giftig och kan orsaka stora besvär redan vid beröring av växtsaften. Det finns dokumenterade dödsfall

där hunden fått i sig prickbladets växtsaft och avlidit (Loretti, Ribeiro, 2003). Växten vill inte stå i direkt solljus och trivs bäst högre luftfuktighet (Schmidt, 2018).

Hundar ska inte äta lökväxter. Lökväxter, som lök (*Allium*), tulpaner (*Tulipa*) och narcisser (*Narcissus*) innehåller ämnet allicin vilket är en svavelorganisk förening. Hundar saknar rätt enzymer för att bryta ner allicin och får de i sig av ämnet försämras deras syreupptagningsförmåga. Vid förtäring av stora mängder kan detta leda till att inre organ skadas när de inte får tillräckligt med syre. Dödsfall kan inträffa vid förtäring av större mängder (Willberg Johnn, 2019).



Figur 10. *Dieffenbachia reflector*, giftig för alla sällskapsdjur, 2019. Foto: Nadja Törnroos.

Murgrönan (*Hedera helix*) är en vanlig växt att ha hemma. Många har svårt att hålla den vid liv över vintern eftersom den föredrar en svalare viloperiod. Murgrönan är giftig för alla sällskapsdjur och orsakar magproblem. Kan i värsta fall leda till lungsvikt och därmed

döden. Oleander, även kallad hästbane (*Nerium oleander*) är en annan dödligt giftig växt. Giftet i växten påverkar hjärtat. (ASPCA, 2020)

Alla kallaväxter, exempelvis *Philodendron*, *Monstera*, *Epipremnum*, *Rhaphidophora* och *Thaumatococcus* är giftiga för hundar. Gäller också för katter och kaniner. Till symptomen hör oftast njurproblem, andningssvårigheter och irritation i svalg och mun. (ASPCA, 2020) Kallaväxter behöver inte mycket ljus, men trivs i hög luftfuktighet och kan växa sig riktigt stora i varma och fuktiga förhållanden. (Schmidt, 2018)

Misstänker man att ens hund har ätit utav något giftigt och uppvisar symptom ska man genast ringa och rådfråga en veterinär antingen via telefon eller internet.

4.2.2 Tillbehör

Som grönväxtägare kan man samla på sig en hel del olika tillbehör. Man kanske vill prova på olika växtunderlag, näring, bekämpningsmetoder och tilläggsbelysning. Så även om växterna i sig inte är giftiga kan det finnas andra växtrelaterade tillbehör som eventuellt kan orsaka bekymmer för hundägare. (Kjellberg, Möller, 2014)

Många använder brunalgsextrakt eller havsalgsextrakt till sina växter eftersom det är ett naturligt ämne som hjälper växter ta upp näring och därför stärker deras tillväxt. Alger innehåller dock vissa toxiner som kan vara giftiga för hundar. Det är främst blommande alger man borde akta sig för, speciellt när det gäller blågröna alger. Brun- och havsalgsextrakt borde därför inte orsaka desto mer bekymmer, men märker man att hunden dricker ur växtunderlaget borde man ändå avvakta med algerna eftersom algförgiftning är väldigt allvarligt. De kan orsaka diarré, kräkningar, förlamningar och kramper som kan leda till döden. (Agria, 2018)

De flesta bekämpningsmedel är giftiga. Om det inte specifikt står på förpackningen att de är sällskapsdjurvänliga kan man anta att man inte borde använda dem i samma utrymme som man har sällskapsdjur. Biologisk bekämpning är därför att föredra.



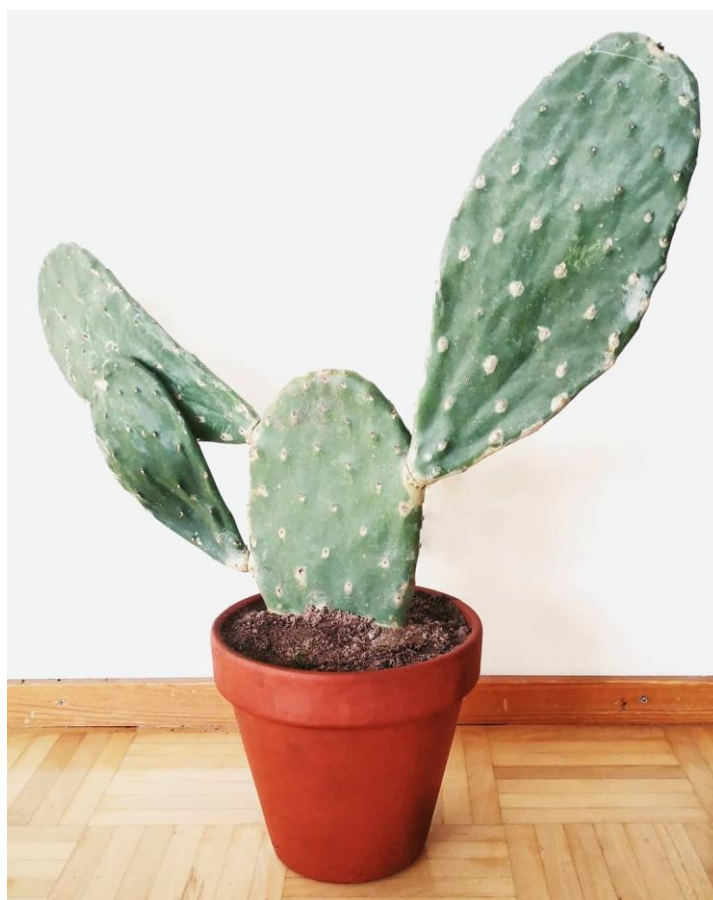
Figur 11. *Calathea makoyana*, en ofarlig växt för sällskapsdjur. Bild: Nadja Törnroos, 2019

4.2.3 Hundsäkra växter

Vilka växter ska man välja om man har hund? Har man en hund som aldrig visat något intresse för växter så kan man skaffa nästan vad som helst. Skulle ändå rekommendera att undvika alla växter markerade med orange och rött (bilaga 3). Till de hundsäkra växterna hör strimbladsväxterna, dvs. kalatean (*Calathea*), marantan (*Maranta*), stenanten (*Ctenanthe*) och stromanten (*Stromanthe*). Exempel på kalateor är påfågelbladet (*Calathea Makoyana*) som visas i figur 11 och rundkalatean (*Calathea orbifolia*) i figur 15. Hemtrevnad (*Soleirolia soleroilii*) och rosenstänk (*Hypoestes phyllostachya*) är två andra exempel på giftfria växter som trivs i lite mer skuggiga förhållanden och hög luftfuktighet, precis som strimbladen. Både rosenstänk och hemtrevnaden håller sig vackrast om man klipper dem regelbundet. (Schmidt, 2018)

De flesta kaktusarna är inte heller giftiga (*Opuntia*, *Ephiphyllum*, *Schlumbergera*). Kaktusar kommer i olika färger och former, ett bra exempel är fikonkaktusen (*Opuntia ficus indica*) som visad i figur 12. Det kan ändå löna sig att placera alla kaktusar var hunden inte kan sticka sig på taggarna. Märk att *Euphorbia ingens* är en törelväxt och ingen kaktus. Törelväxter är giftiga. Palmväxter som guldpalm (*Dypsis lutescens*), kokaspalm (*Cocos nucifera*) och förmakspalm (*Howea forsteriana*) är också hundsäkra. Undantaget gällande palmer är den japanska kottepalmen (*Cycas revoluta*) som är dödligt giftig för alla sällskapsdjur. (ASPCA)

Bromeliader (*Bromelia*) och ananas (*Ananas comosum*) trivs i ljusa förhållanden och inte giftiga för hundar. I tremastarblomssläktet finns det många giftfria varianter som zebrablod (*Tradescantia zebrina*), skvallerreva (*Tradescantia flumensis*) och blomstervagga (*Tradescantia spathacea*). De är snabbväxande och inte kräsna. Kan tåla direkt solljus, även om det inte är det mest idealiska läget. Finns i även i brokiga varianter, med rosa, vit eller grön brokighet och passar utmärkt i ampel. (ASPCA) (Schmidt, 2018)



Figur 12 *Opuntia ficus indica*, giftfri växt. Bild: Nadja Törnroos 2019

4.3 Kaniner

Kaniner är definitivt lättare sällskapsdjur än hundar och katter då det kommer till grönväxter i hemmet. Det är lätt att placera växterna på ställen där kaninen inte når dem då de inte har en tendens att klättra eller räckas till höga platser. Kaniner är också bra på att känna igen giftiga växter och därmed undvika intag av dem. De är dock känsliga för en stor del av växter och föda, så det lönar sig att hålla koll på djuret då den är fri i lägenheten. Kaniner har en tendens att bli sjuka av den minsta lilla förändringen av foder, vilket även innebär plötsligt intag av hemmets grönväxter. (Tornvall, 2013)

Kaniner är som katter också väldigt känsliga för trumpetlilja (*Lilium longiflorum*) och dagliljan (*Heimerocallis*) (Moreno Berggren, 2015). Det är viktigt att inte bara placera växterna utom räckhåll från kaninen, men även plocka bort blad och annat växtavfall som hittas på golvet. Potatisväxter (*Solanum*), porslinsblomman (*Hoya*) och töreln (*Euphorbia*) är några exempel på grönväxter som inte lämpar sig för kaniner.

Det är svårare att hitta information om giftiga växter för kaniner jämfört med katter och hundar. Orsaken till det är mest sannolikt det att kaniner sällan blir förgiftade, och därmed finns det bristfällig data om ämnet. Man kan istället gå från utgångspunkten att växter som är giftiga för hundar och speciellt katter också kan vara farliga för kaniner, för att vara på den säkra sidan. Är man osäker lönar det sig att placera växten så sällskapsdjuret inte kan nå den.

4.3.1 Kaninsäkra växter

Även om en grönväxt är giftfri, kan det vara bra att undvika kaninens intag av dessa. I naturen äter kaniner blad och stammar från växterna, inte rötter eller frukter (Tornvall, 2013), så de kan man tänka på innan man ger någon slags krukväxt åt kaninen. Som ett alternativ till oönskat grönväxtintag och förstörande, kan man ge kaninen örter eller kattgräset som nämndes på sidan 8.

I ett kaninhushåll får man som sagt lätt undanställt grönväxter som är giftiga för kaniner på hyllor eller väggar, även upp i taket. Stora växter som måste stå på golvet måste man

dock tänka noga på. Bra alternativ för större växter är till exempel guldpalmen (*Dyopsis lutescens*) och förmakspalmen (*Howea forsteriana*). För mer kaninsäkra växter se bilaga 3.

5 Giftiga ämnen

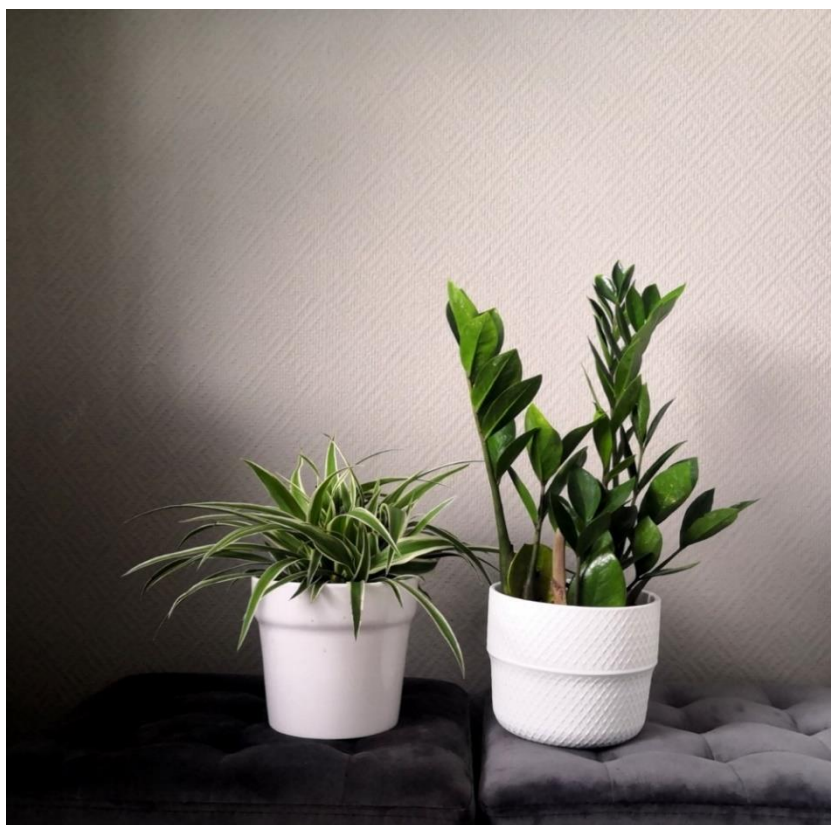
Växter är giftiga på grund av evolutionen. För att överleva har vissa växtarter utvecklat giftighet som egenskap för att skydda sig själva mot att bli uppätta eller för att hämma tillväxten för andra konkurrerande växter. Växtgifter kan delas in i två olika kategorier; alkaloider och glykosider. Alkaloider är kvävehaltiga växtämnen medan glykosider är bindningar mellan en sockerart, oftast glukos, och något annat ämne. (Paarlahti, 2005)

Tanniner finns i vedartade växter som exempelvis arabiskt kaffe (*Coffea Arabica*), eukalyptus (*Eucalyptus*) och lager (*Laurus nobilis*). De finns också i ekollon och druvskal, vilket är orsaken till att hundar inte ska äta av dessa. Tannin är ett bittersmakande ämne som orsakar trötthet, feber, förstoppning, diarré, njurskada och leverskada hos sällskapsdjur. Symptomen kan vara kraftiga ifall ditt sällskapsdjur intar av ämnet och kan vara dödligt i större doser. Det är ovanligt att sällskapsdjur äter av ekollon (Cannas) (Erlandsson, 2018), men det lönar sig ändå att hålla koll på att de inte intar dem.

Cyanobakterier finns i alger och kan orsaka diarré, kräkningar, klåda och kramper. I värsta fall orsakar cyanobakterierna nervskador och inre blödningar. Ifall sällskapsdjuret inte får snabbt vård kan det eventuellt dö genom att kvävas. Symptomen kommer snabbt och kan leda till död på endast en timme. Vid snabb vård tillfrisknar sällskapsdjuret som tur snabbt. Cyanobakterier hittas i bland annat blågröna alger och blomsterlupiner (SVA, 2019) (Agria, 2018).

Solanin finns i potatisväxter, exempelvis korallbär (*Solanum pseudocapsium*) och orsakar kramper, yrsel, diarré och kräkningar. Persin hittas i avokado (*Persea americana*) både i barken, bladen och frukten. För kaniner orsakar ämnet ödem och hjärtrytmrubbningar vilka i värsta fall kan leda till döden. För katter och hundar orsakar det magproblem och kan också leda till hjärtproblem (ASPCA).

Allicin finns i lökväxter och orsakar syrebrist, leverskador och i extrema fall allicinförgiftning. Symptom orsakade av allicin är bland annat diarré, kräkningar och kramper (Willberg Johnn, 2019). Det är inte endast rå lök som innehåller allicin, även tillagad lök är farligt för sällskapsdjur. Då man talar om lökväxter inkluderar det inte endast lök som används i matlagning, men även narcisser, liljor, tulpaner och andra växter som gror ur lökar. I de flesta lökväxter är det självaste löken som är giftigast.



Figur 13. Sällskapsdjursäker *Chlorophytum variegata* till vänster, giftig *Zamiaulcas zamiifolia* till höger, 2020. Bild: Jeanette Lindroos

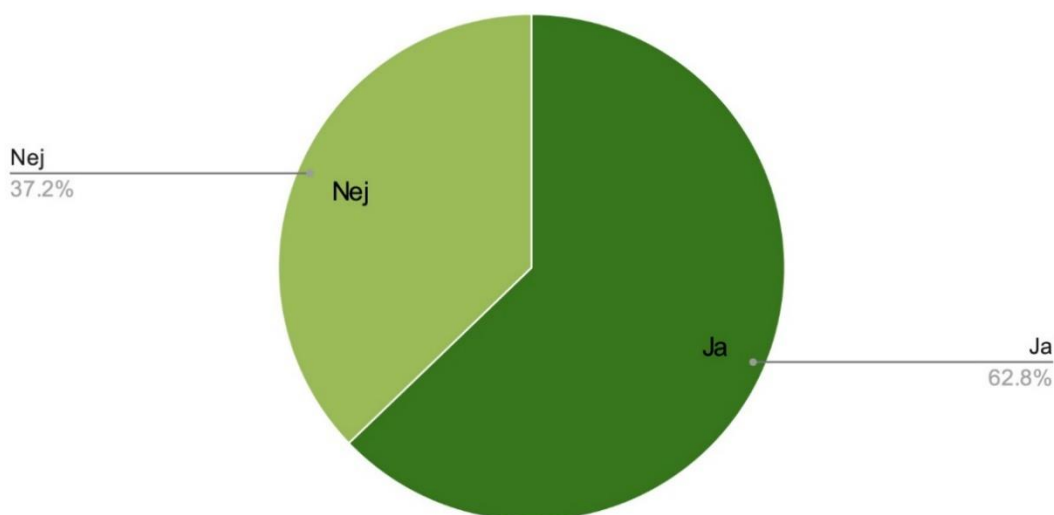
6 Undersökningsresultat

Vi gjorde två olika enkäter, bilaga 1 skickades ut till studerande och personal i Yrkeshögskolan Novia elektroniskt. Vi fick allt som allt 378 svar. Bilaga 2 var en fysisk blankett på Plantagen och genom att fylla i den hade man chansen att vinna ett gåvokort. På den svarade 78 personer.

Man kan förmoda att en stor del av de personer som svarade på våra enkäter redan var intresserade av sällskapsdjur eller/och grönväxter och ville därför svara på dem. Det betyder att skulle man skicka ut samma blanketter till tusen slumpmässiga personer och alla skulle svara kanske resultaten skulle se annorlunda ut. Svaren från den fysiska enkäten visar att majoriteten av sällskapsdjursägare tar sina djur i beaktande när de skaffar fler grönväxter medan den elektroniska tyder på att en mycket större procentenhet inte gör det (bilaga 4, bilaga 5). Det kan bero på att de som inte äger sällskapsdjur har svarat på frågan i den elektroniska enkäten och kan göra andelen missvisande. Från den fysiska blanketten valde vi att inte ta med svaren från de som inte äger sällskapsdjur för att få ett mer sanningsenligt svar.

De som svarade på den fysiska enkäten tyckte det var lättare att hitta info om vilka växter som är giftiga för sällskapsdjur (figur 14) än de som svarade på den elektroniska enkäten (bilaga 4).

Tycker du det är lätt att hitta information om vilka växter som är giftiga för husdjur? (78 svar)



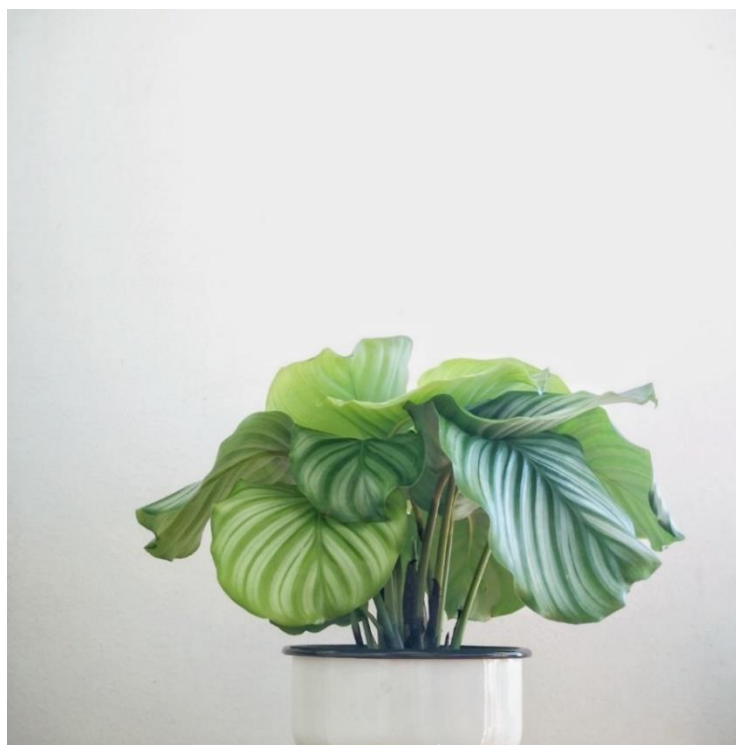
Figur 14. Svar från den fysiska enkäten

7 Avslutning

Målet med vårt arbete var att skapa en enkel guide för vilka grönväxter man bör undvika och vilka växter man kan ha hemma utan bekymmer om man är sällskapsdjursägare. Vår undersökning har visat att många inte tänker på sina sällskapsdjur då de införskaffar växter för de litar på att djuret inte äter på dem, eller för att de inte varit medvetna om att grönväxter kan vara giftiga.

Med bilagorna så hoppas vi att på ett lättare och tydligare sätt informera sällskapsdjursägare om de faror som kan uppstå med vissa grönväxter. Många populära växter som till exempel liljor och tulpaner kan orsaka grova symptom, liljor även död hos mindre djur. Liljor och tulpaner hör inte direkt till grönväxtklassen, men vi ansåg det vara viktigt att utbilda sällskapsdjursägare om några farliga snittblommor som man ofta har hemma.

Vi anser att vi nått målet vi satt framför oss då vi började på vårt examensarbete. Vi har genomfört två framgångsrika undersökningar som gav svar utifrån vilka vi utformade vårt examensarbete.

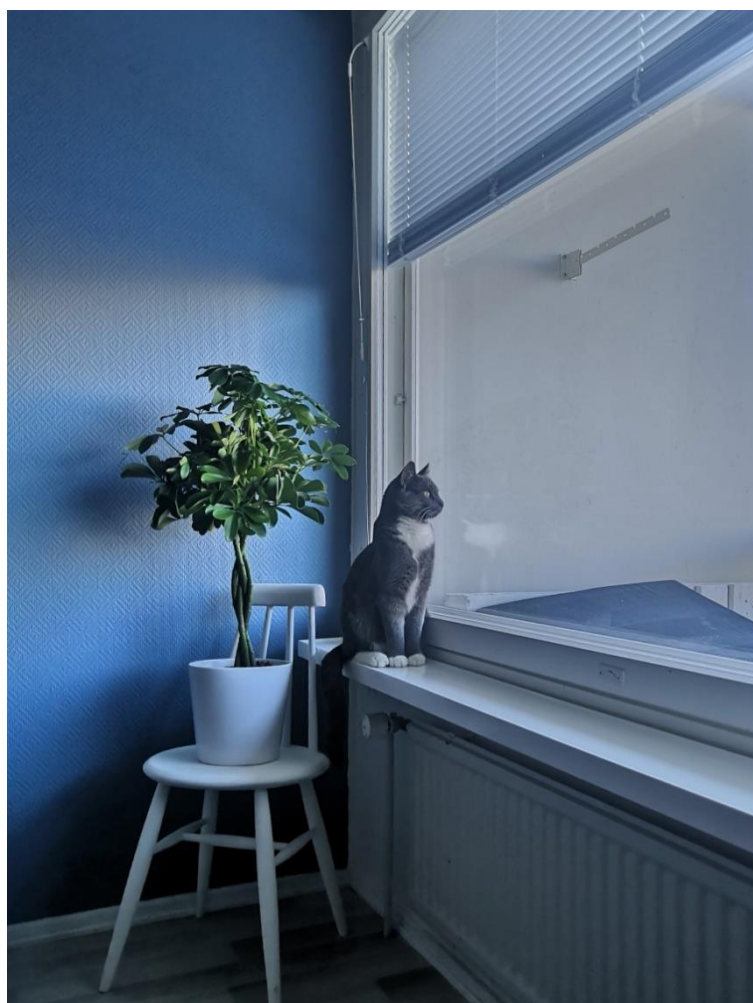


Figur 15. *Calathea orbifolia*, säker grönväxt för sällskapsdjur. 2019. Foto: Nadja Törnroos

8 Framtidsutsikter

Vi hade sist och slutligen ett ganska begränsat antal sällskapsdjur och växter. För att enkelt avgränsa examensarbetet valde vi enbart tre sällskapsdjur samt grönväxter. Ämnet kunde vidareutvecklas med fler sällskapsdjur samt säsongsväxter, perenner, träd och buskar. Det finns en hel del växter förutom grönväxterna som är giftiga för sällskapsdjur, också utomhus.

Vi hoppas att vårt examensarbete, inkluderat växtlistan (bilaga 3) kan bidra till bättre växtval för sällskapsdjursägare. Av deltagarna i den elektroniska undersökningen var det 36,3 % (bilaga 4) som inte tar sitt sällskapsdjur i beaktande då de köper grönväxter. Många var inte medvetna om att grönväxter kan vara giftiga för sällskapsdjur och det vill vi ändra på med vårt examensarbete.



Figur 16. Katt med Schefflera arboricola, 2020. Bild: Jeanette Lindroos

Källförteckning

- Agria Djurförsäkring, 16.12.2011. *Många julväxter giftiga för hund och katt.*
<https://www.agria.se/pressrum/pressmeddelanden-2011/manga-julvaxter-giftiga-for-hund-och-katt/> [hämtat 16.03.2020]
- Agria Djurförsäkring, 14.7.2018, *Algförgiftning hos hund.*
<https://www.sv.agria.fi/hund/artiklar/sjukdomar-och-skador/algforgiftning-hos-hund/> [hämtat 26.4.2020]
- ASPCA, *Poisonous plants.* <https://www.asPCA.org/pet-care/animal-poison-control/toxic-and-non-toxic-plants> [hämtat 10.4.2020]
- Beaulieu, D., TheSpruce, 13.12.2018. *All about variegated foliage.*
<https://www.thespruce.com/bicolored-variegated-foliage-2131124> [hämtat 10.4.2020]
- Cannas, A., 02.28.2019. *Tannins: fascinating but sometimes dangerous molecules.*
<http://poisonousplants.ansci.cornell.edu/toxicagents/tannin.html> [hämtat 17.4.2020]
- Erlandsson, S., 02.09.2018. *Ekollon förgiftar dina betesdjur.*
<https://www.agria.se/lantbruk/artiklar/sjukdomar-och-skador/forgiftning-av-ekollon/>
 [hämtat 16.04.2020]
- Fitzgerald, K. T., 2010. *Lily Toxicity in the Cat.*
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1938973610000711> [hämtat 10.04.2020]
- Gordin, E., Viitanen, S., Spillmann, T., 2018. *Kissan ja koiran akuutti munuaisvaurio on todettava varhain ja hoito aloitettava nopeasti.*
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136086/1%202018%2027-30%20Kissan%20ja%20koiran%20akuutti%20munuaisvaurio%20on%20todettava%20varhain%20ja%20hoito%20aloitettava%20nopeasti.pdf?sequence=1> [hämtat 16.04.2020]
- Jenkins, L., HousePlantHouse, 2020. *Why are indoor plants trending?*
<https://plantify.co.za/blogs/my-plant-decor/why-are-indoor-plants-trending> [hämtat 10.4.2020]
- Kjellson, M., Möller, L., *Trädgård för hundägare*, Malou K Media, 2014
- Langston, C. E., 2002. *Acute renal failure caused by lily ingestion in six cats.*
<https://avmajournals.avma.org/doi/abs/10.2460/javma.2002.220.49> [hämtat 10.04.2020]
- Loretti, AP., da Silva Ilha, MR., Ribeiro, RE., 2003. *Accidental fatal poisoning of a dog by Dieffenbachia picta (dumb cane).* <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/14513888>
- Moreno Berggren, A., 2015. *Förgiftning orsakad av liljor hos katt.* https://stud.epsilon.slu.se/7924/11/moreno_berggren_m_150508.pdf Uppsala: SLU, Dept. of Biomedical Sciences and Veterinary Public Health [hämtat 09.04.2020]
- Musti ja Mirri. *Kissalle myrkylliset kasvit ja aineet.* <https://www.mustijamirri.fi/vinkit-ja-artikkelit/kissalle-myrkylliset-kasvit-ja-aineet> [hämtat 16.03.2020]

Musti ja Mirri. *Kissat – Kissanruoho*. <https://www.mustijamirri.fi/kissat-terveys-ja-hyvinvointi-kissanruoho> [hämtat 09.04.2020]

Paarlahti, J. *Myrkkukasvit*, WSOY, 2005

Plantagen. *Ohran siemen*. <https://www.plantagen.fi/ohran-siemen-525085.html> [hämtat 28.04.2020]

Rantakari, M., 12.02.2019. *Onnistu vihersisustuksessa – parhaat huonekasvit sisustukseen*. <https://www.kekkila.fi/artikkelit/onnistu-vihersisustuksessa-parhaat-huonekasvit-sisustukseen/>

Root, T., 26.04.2008. *Eviras anvisning till detaljhandelsbutiker som säljer kattgräs*. https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/rehuala/anvisningar/rehu_12813_1_sv.pdf [hämtat 09.04.2020]

RSPCA. *What should I do if my rabbit has been poisoned?* <https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/rabbits/health/poisoning> [hämtat 09.04.2020]

Schmidt, M., M., *120 krukväxter, Skötsel, odlingstips, inredning, inspiration.*, Bokförlaget Semic, 2018

Statens veterinärmedicinska anstalt SVA, 12.04.2019. *Algtoxinpåverkan på djur*. <https://www.sva.se/djurhalsa/sakert-foder-och-vatten/dricksvatten-till-djur/algtoxinpaverkan-pa-djur/> [hämtat 16.04.2020]

Stockelberg, Y. *Kattskötsel del 1*. <https://animail.se/artiklar/kattskotsel-del-1> [hämtat 09.04.2020]

Svenska Akademien, *Svenska akademiens ordlista över svenska språket (SAOL)*, 2015

Tornvall, M., 15.03.2013. *Livsviktigt att utfodra kaninen på rätt sätt*. <https://www.agria.se/smadjur/artiklar/skotsel-och-varld/utfodring-av-kaniner/>

Volmer, P., 1999. *Easter lily toxicosis in cats*. https://aspcapro.org/sites/default/files/p-toxbrief_0499.pdf [hämtat 16.03.2020]

Willberg Johnn, C., *Agria Djurförsäkring, Giftigt för hund – lista över giftiga ämnen*, 3.4.2019, <https://www.agria.se/hund/artiklar/sjukdomar-och-skador/abc-lista-pa-amnen-som-ar-giftiga-for-hund/> [hämtat 26.4.2020]

Grönväxter och husdjur

Vi är två hortonomstuderanden som gör en undersökning till vårt examensarbete var vi utforskar problematiken kring kombinationen grönväxter och husdjur.

Har du/tänker du skaffa grönväxter?

Ja

Nej

Har du/tänker du skaffa husdjur?

Ja

Nej

Tar du ditt husdjur i beaktande då du köper grönväxter? Hur?

Tycker du det är lätt att hitta information om växter som är giftiga för husdjur?

Ja

Nej

Har ditt husdjur ätit giftiga växter?

Ja

Nej

Om du svarade ja på föregående fråga, berätta mer.

Osallistu tutkimukseen ja voit voittaa 50€ lahjakortin Plantageniin!

Delta i undersökningen och få chansen att vinna ett 50€ presentkort till Plantagen!

Nimi / Namn: _____

Puhelinnumero / Telefonnummer: _____

	Kyllä / Ja	Ei / Nej
Onko sinulla lemmikkiä? Har du husdjur?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Otatko lemmikkisi huomioon ostaessasi viherkasveja? Tar du ditt husdjur i beaktande när du köper grönväxter?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Onko mielestäsi helppo löytää tietoa kasveista jotka ovat myrkyllisiä lemmikillesi? Tycker du det är lätt att hitta information om vilka växter som är giftiga för husdjur?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Onko lemmikkisi koskaan syönyt myrkyllisiä kasveja? Har ditt husdjur ätit giftiga växter?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Lemmikkini / Mitt husdjur:
(Ympyröi) (Cirkla in)



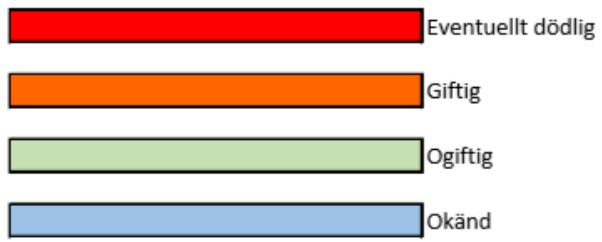
Muu
Övrigt

Vetenskapligt	Svenska	Symptom	Hund	Katt	Kanin
<i>Adiantum raddianum</i>	Venushår	Diarré			
<i>Aeschynanthus speciosus</i>	Ampelfackla				
<i>Agave americana</i>	Agave	Orsakar sällan symptom			
<i>Aglaonema</i>	Silverkalla	Andningsproblem			
<i>Alocasia</i>	Alocasia	Kräkningar, svullnad			
<i>Ananas comosum</i>	Ananas				
<i>Aloe</i>	Aloesläktet	Magproblem			
<i>Anthurium</i>	Flamingoblomma	Irriterande för slemhinnor och hud			
<i>Araucaria heterophylla</i>	Rumsgran				
<i>Asparagus densiflorus 'Sprengeri'</i>	Hängsparris				
<i>Asparagus setaceus</i>	Fjädersparris				
<i>Aspidistra elatior</i>	Ungkarlsblomma				
<i>Asplenium nidus</i>	Fågelbobräken				
<i>Aucuba japonica</i>	Aukuba	Matsmältningsproblem			
<i>Beaucarnea recurvata</i>	Flasklilja				
<i>Begonia rex</i>	Rexbegonia	Kräkningar, njursvikt, salivering			
<i>Bromelia</i>	Bromeliadsläktet				
<i>Caladium bicolor</i>	Kaladium	Kräkningar, diarré, andningssvårigheter, skakande huvud			
<i>Calathea</i>	Kalatea				
<i>Callisia fragrans</i>	Löparnisse				
<i>Camellia japonica</i> L.	Kamelia				
<i>Castanospermum australe</i>	Bönträd				
<i>Ceropegia wodii</i>	Lyktranka	Kräkningar, diarré			
<i>Chamaedorea elegans</i>	Bergpalm				
<i>Chlorophytum</i>	Ampellilja				
<i>Chrysalidocarpus</i>	Guldpalm				
<i>Chrysanthemum</i>	Krysantemum	Kräkningar, diarré			
<i>Codiaeum variegatum</i>	Kroton	Utslag, men ger sällan större symptom			
<i>Cissus rhombifolia 'Ellen Danica'</i>	Kungscissus				

Vetenskapligt	Svenska	Symptom	Hund	Katt	Kanin
<i>Citrus limonia</i>	Citrusträd	Kräkningar, diarré			
<i>Clivia miniata</i>	Mönjelijia	Kräkningar, diarré, sänker blodtrycket			
<i>Cocos nucifera</i>	Kokospalm				
<i>Coffea arabica</i>	Arabiskt kaffe	Kräkningar, diarré, hyperaktivitet, hjärtrytmrubbningar			
<i>Corokia cotoneaster</i>	Sicksackbuske				
<i>Crassula ovata</i>	Paradisträd	Kräkningar, hjärtrubbningar, depression			
<i>Cryptanthus bivittatus</i>	Bromeliad				
<i>Ctenanthe</i>	Stenante				
<i>Cycas revoluta</i>	Japansk kottepalm	Kräkningar, diarré, kramper, njurproblem			
<i>Cyperus</i>	Skärmag (kattgräs)	Kräkningar, njurproblem			
<i>Davallia humata tyermanii</i>	Krypbräken				
<i>Dieffenbachia</i>	Prickblad	Salivering, svalgproblem, blåsor i och runt munnen			
<i>Dioscorea mexicana</i>	Sköldpaddsjams	Magproblem			
<i>Dracaena</i>	Dracaenasläktet	Individuella symtom			
<i>Drosera spp</i>	Köttätande växt				
<i>Dypsis lutescens</i>	Guldpalm				
<i>Echeveria</i>	Echeveria				
<i>Epiphyllum anguliger</i>	Bladkaktus				
<i>Epipremnum aureum</i>	Gullranka	Andnings- och svalgproblem, domningar vid näsa och mun			
<i>Eucalyptus</i>	Eukalyptus	Kräkningar, diarré, svaghet			
<i>Euphorbia</i>	Törel	Hud- och ögonirritation, kräkningar			
<i>Fatsia japonica</i>	Aralia				
<i>Ficus</i>	Ficus	Kräkningar, diarré, dregling, hudirritation			
<i>Ficus elastica</i>	Fönsterfikus	Kräkningar, diarré, aptitförlust			
<i>Haworthia</i>	Haworthia				
<i>Hedera helix</i>	Murgröna	Magproblem, näsirritation, lungsvikt			
<i>Hemerocallis</i>	Dagljiljesläktet	Kräkningar, aptitlöshet, apati, njursvikt			
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Hibiskus				
<i>Hippeastrum x hortorum</i>	Amaryllis				
<i>Howea</i>	Förmakspalm	Kräkningar, diarré			

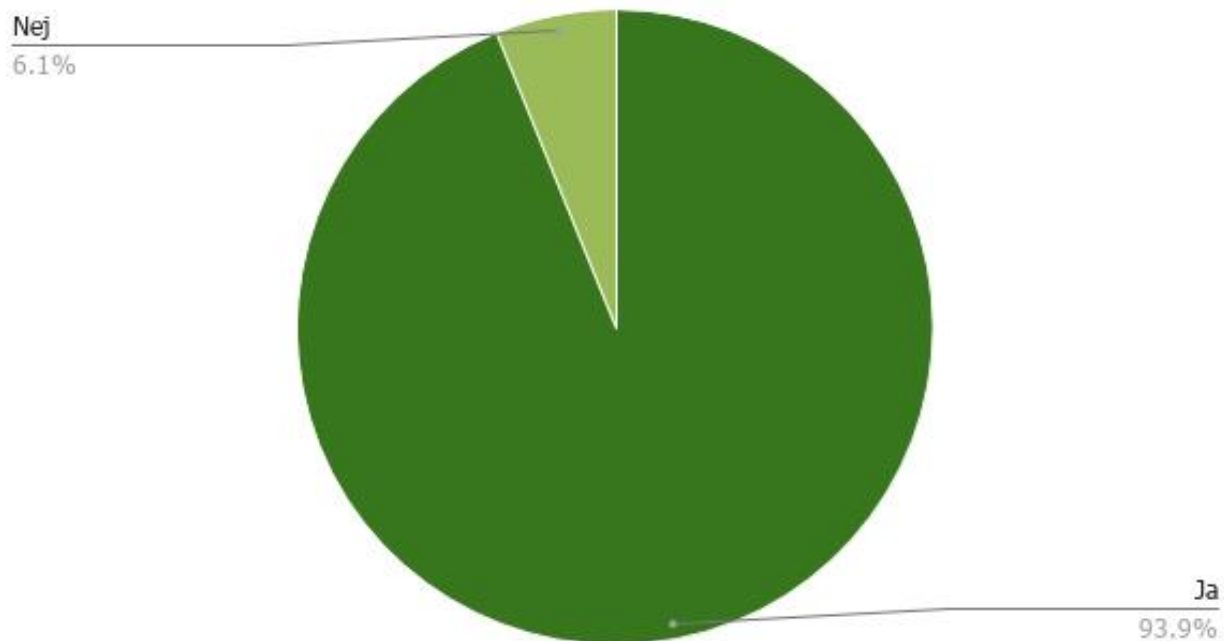
Vetenskapligt	Svenska	Symptom	Hund	Katt	Kanin
<i>Hoya</i>	Porslinsblomma	Magproblem			
<i>Hyacinthus orientalis</i>	Hyacint	Kräkningar, diarré			
<i>Hydrangea</i>	Hortensia	Andningsproblem			
<i>Hypoestes phyllostachya</i>	Rosenstänk				
<i>Iresine herbstii</i>	Höblomster				
<i>Kalanchoe x blossfeldiana</i>	Höstglöd	Kräkningar, diarré, hjärtrytmrubbningar			
<i>Laurus nobilis</i>	Lager	Kräkningar, diarré			
<i>Lilium longiflorum</i>	Trumpetilja	Kräkningar, aptitlöshet, apati, njursvikt			
<i>Lilium speciosum</i>	Praktilja	Orsakar sällan symptom			
<i>Ludisia discolor</i>	Juvelorkidé				
<i>Mamillaria</i>	Vårtkaktussläktet				
<i>Maranta leuconeura</i>	Moses stentavlor				
<i>Mimosa pudica</i>	Mimosa				
<i>Monstera</i>	Monstera	Svidningar i svalg och mun			
<i>Muhlenbeckia axillaris</i>	Ören på snören				
<i>Musa acuminata</i>	Banan				
<i>Murdannia loriformis</i>	Murdannia				
<i>Nepenthes spp</i>	Köttätande växt				
<i>Neprolepis exaltata</i>	Spjutbräken				
<i>Nerium oleander</i>	Oleander	Kräkningar, apati, hjärtrytmrubbningar, diarringar, kramper			
<i>Opuntia</i>	Opuntiasläktet				
Orchidaceae familjen	Orkidé				
<i>Pachira aquatica</i>	Strandkastanj				
<i>Pachypodium lamerei</i>	Madagaskarpalm	Hud- och ögonirritation, kräkningar			
<i>Pelargonium graveolens</i>	Doftpelargon	Kräkningar, irritation och svullnad i munnen			
<i>Peperomia</i>	Peperomia				
<i>Persea americana</i>	Avokado	Magproblem, andningsproblem			
<i>Philodendron</i>	Klätterkalla	Njurproblem			
<i>Phlebodeum aureum</i>	Hartassbräken				
<i>Pilea</i>	Pilea				

Vetenskapligt	Svenska	Symptom	Hund	Katt	Kanin
<i>Platyserium bifurcatum</i>	Älghornsbräken				
<i>Plectranthus ernstii</i>	Flaskljus				
<i>Pogonatherum paniceum</i>	Gallergäs				
<i>Pteridophyta</i>	Bräkenväxter				
<i>Radermachera sinica</i>	Rumsask				
<i>Rhapidophora tetrasperma</i>	Minimonstera	Njurproblem, svindningar i svalg och mun			
<i>Saintpaulia</i>	Saintpaulia				
<i>Sansevieria</i>	Bajonettilijesläktet	Magproblem			
<i>Sarracenia spp.</i>	Flugtumpet				
<i>Schefflera arboricola</i>	Paraplyaralia	Orsakar sällan symptom			
<i>Schulmbergera</i>	Julkaktus				
<i>Scindapsus pictus</i>	Silverranka	Kräkningar, svalgproblem, irritation och svullnad i munnen			
<i>Sedum morganianum</i>	Apsvans				
<i>Selaginella martensii</i>	Mosslummer				
<i>Senecio rowleyanus</i>	Årtor på en tråd				
<i>Solanum pseudocapsium</i>	Korallbär	Kräkningar, diarré, irritation			
<i>Solenostemon</i>	Palettblad	Kräkningar, diarré, kramper, yrsel			
<i>Soleirolia soleroilii</i>	Hemtrevnad				
<i>Sophora prostrata</i>	Dvärgkowhai				
<i>Spamannia africana</i>	Rumslind	Kräkningar, diarré, utslag			
<i>Strelitzia nicolai</i>	Paradistågglar	Yrsel, kräkningar, trötthet			
<i>Stromanthe</i>	Broktopt				
<i>Syngonium auritum</i>	Femfingerranka	Irriterande för slemhinnor och hud			
<i>Syngonium podophyllum</i>	Pilspetsranka	Kräkningar, svalgproblem, irritation och svullnad i munnen			
<i>Thaumatococcus xanadu</i>	Thaumatococcus	Njurproblem, svindningar i svalg och mun			
<i>Tillandsia</i>	Luftväxt				
<i>Tradescantia</i>	Tremastarblomma				
<i>Tulipa gesneriana</i>	Tulpan	Kräkningar, magsmärtor, salivering			
<i>Yucca gigantea</i>	Jättepalmlilja	Magproblem			
<i>Zamioculcas zamiifolia</i>	Garderobsblomma	Problem med lever och matsmältning			

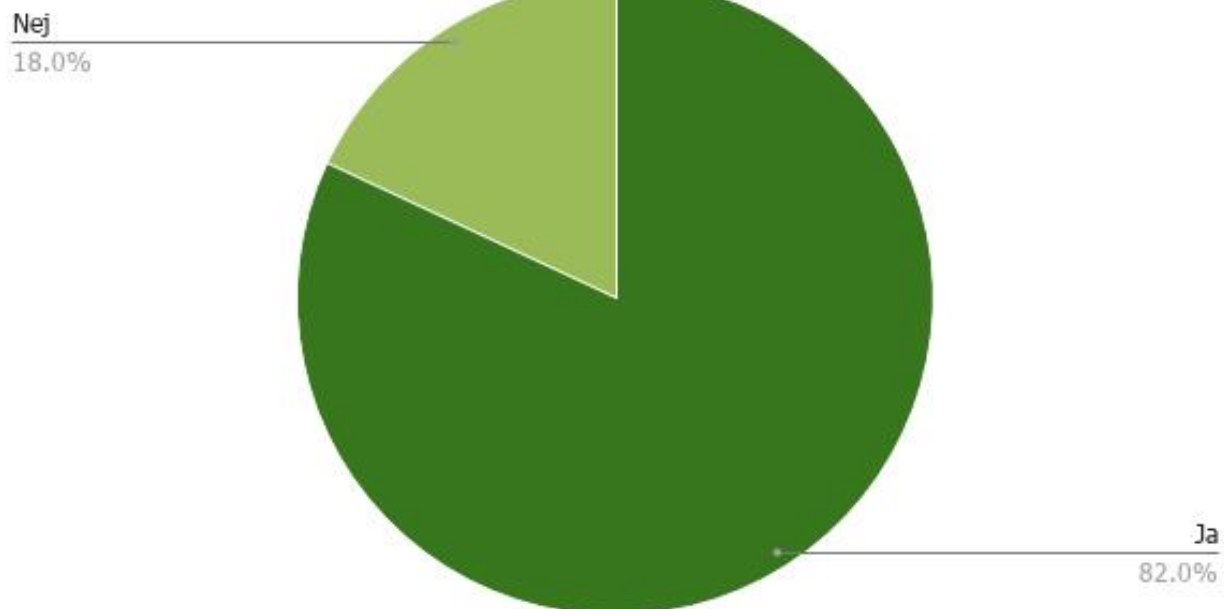


Resultat vi fick från vår elektroniska enkät presenterat som diagram.

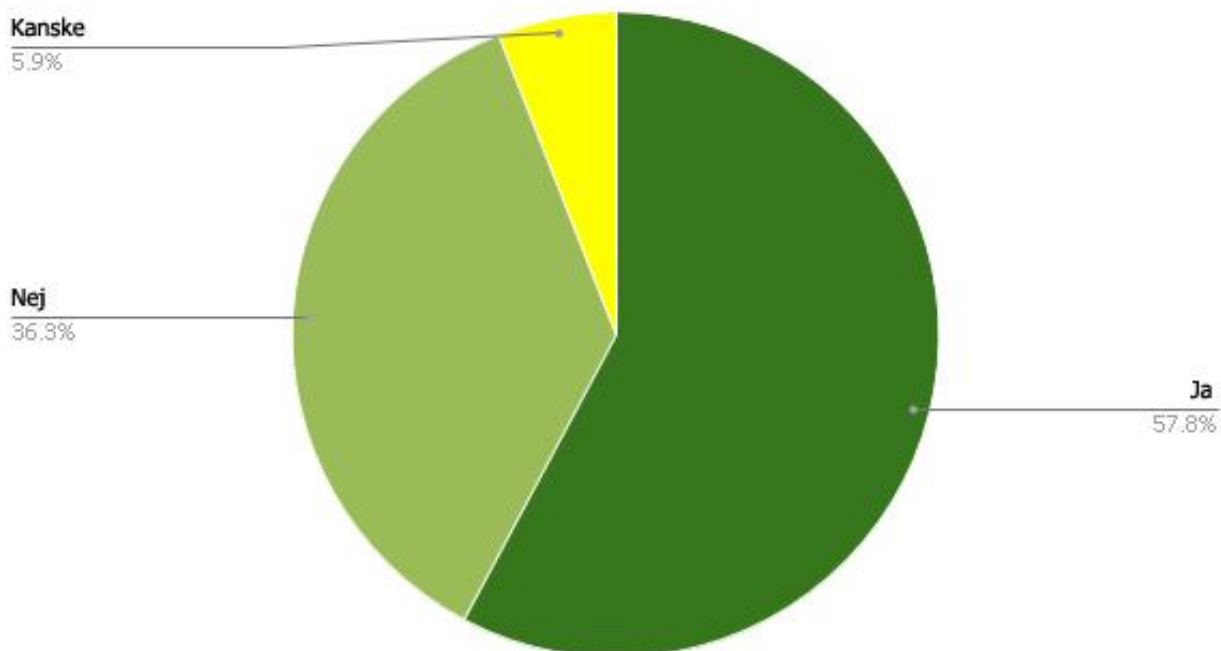
Har du växter? (378 svar)



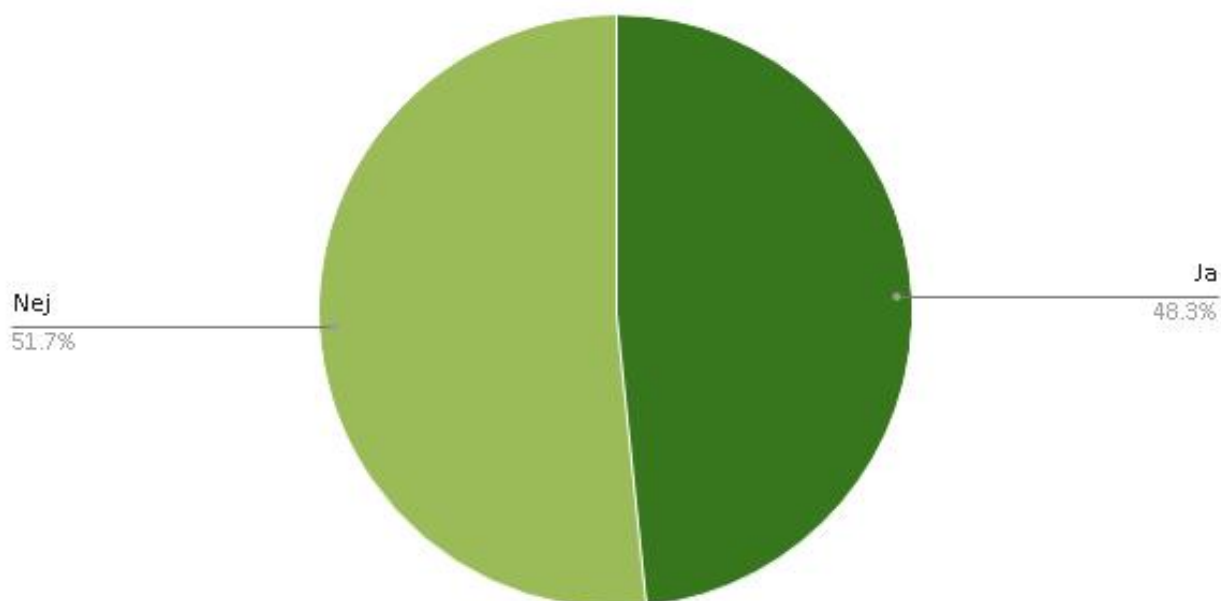
Har du husdjur? (378 svar)



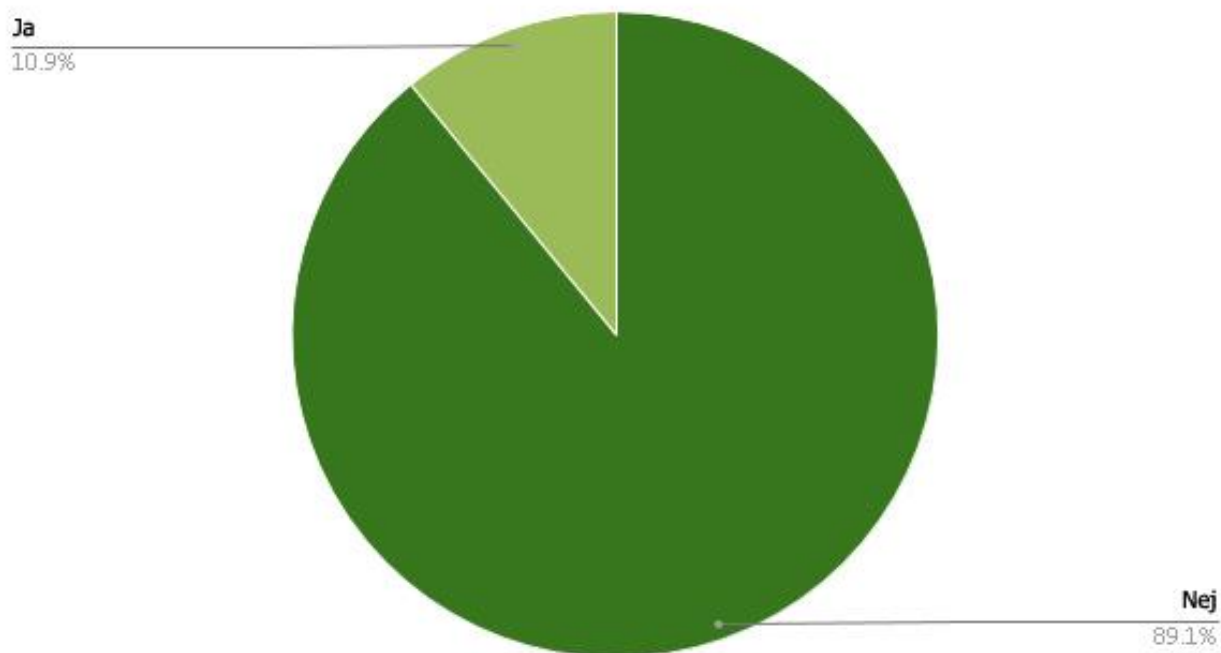
Tar du ditt husdjur i beaktande vid köp av grönväxter? (289 svar)



Tycker du det är lätt att hitta info om växter som är giftiga för husdjur? (358 svar)

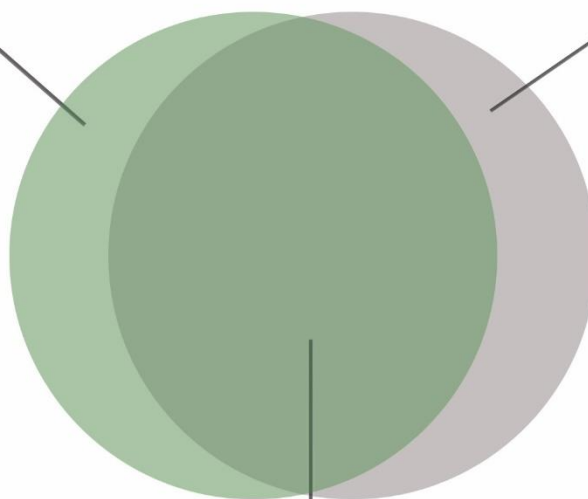


Har ditt husdjur ätit giftiga växter? (358 svar)



Folk med växter

Folk med husdjur



Folk med både växter och husdjur

Vi hade två öppna frågor i den elektroniska enkäten. Vi fick in hundratals svar, varifrån vi har valt några intressanta och utförliga svar att dela med oss av.

Tar du ditt husdjur i beaktande då du köper grönväxter? Hur?

"Undviker att köpa stora växter som behöver stå på golv, eller växter som hänger ner mot golv"

"Har inte tagit i beaktande eftersom jag automatiskt tänkt att alla inomhusväxter är giftfria. Inser nu hur dumt det låter att jag inte ens tänkt på saken desto mera..."

"De grönväxter jag vet är farliga för katterna att förtära köper jag inte. Har jag såna från tidigare ser jag till att de är oåtkomliga för katterna."

"Ja, jag väljer medvetet en mindre krukstorlek om växten är giftig, så att jag lättare kan ställa växten någonstans dit husjuret inte når. Ogiftiga växter kan jag nog tänka mig att köpa större exemplar av."

Om du svarade ja på föregående fråga, berätta mer. (Har ditt husdjur ätit giftiga växter?)

"Mina katter äter vilken grönväxt som helst, de har båda 2 ätit giftiga men inte dödliga, klarade det bra och spydde bara upp allt."

"Han har ofta ätit/bitit/gnagat på garderobsblommorna, vilket åtminstone än så länge inte påverkat honom, fast vi en gång hade kattungar som fick ganska allvarlig diarré av att äta just garderobsblommor. Sen kan det hända, också om vi inte sett det, att han kommit åt en monstera, men har inte sett några symptom på katten."

"Köpte en växt åt en kompis och under tiden som jag hade den i lägenheten spydde katten 5 gånger, men när jag tog bort den var katten frisk igen."

"Mina två katter fick i höstas förgiftningssymptom, men jag vet fortfarande inte vilken växt de båda två skulle ha kunnat äta av för att bli så sjuka. Utöver detta har jag hittat små bitmärken på min skvätt-iväg."

"Hund som (en gång) plockat i sig torra nerfallna blad från en Euphorbia (Synadenium) grantii. Spydde ganska snart efteråt och har sedan dess inte varit intresserad av bladen - som dock förstås plockas upp så snart de är på väg att ramla av."

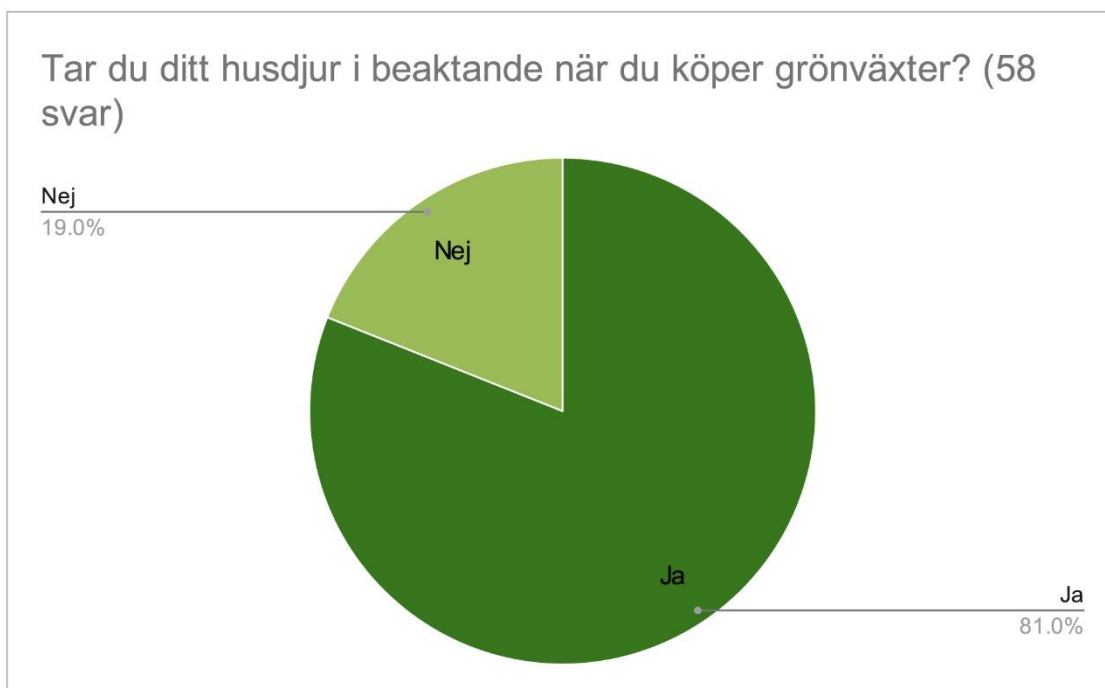
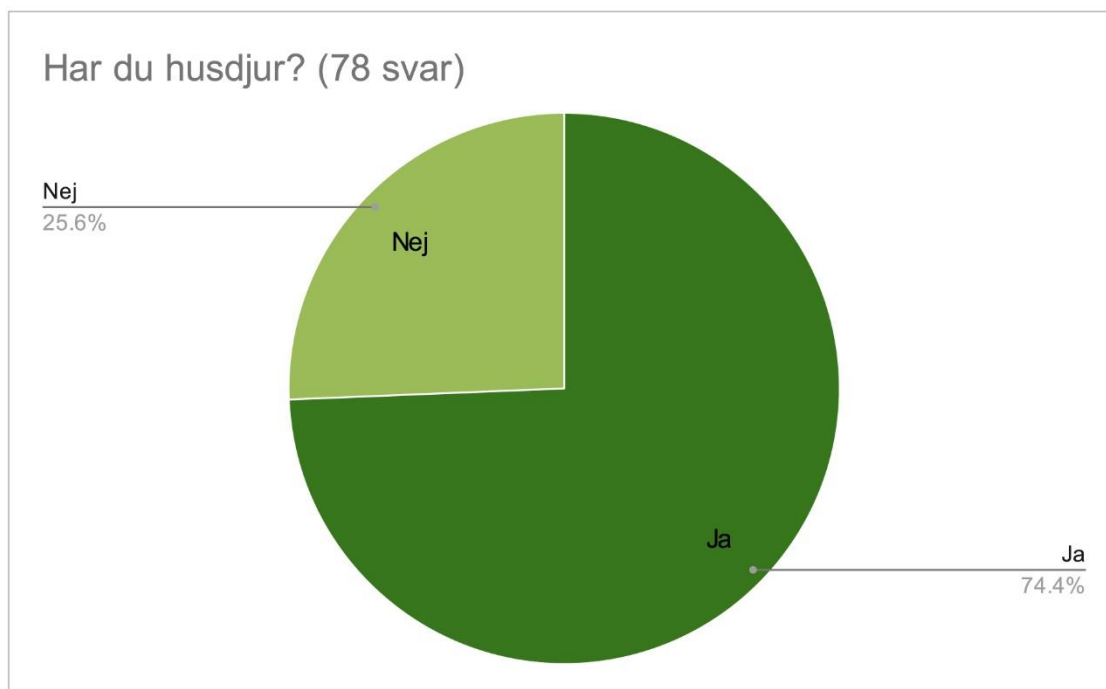
"Katten smakade på en kaktus en gång, han blev lite lös i magen, inget mer. Jag flyttade på kaktusen så han inte skulle komma åt den efter det, mest för kattens skull."

"Mina katter äter alla växter, och har bl.a. ätit en julstjärna. Det har dock aldrig blivit mer allvarliga skador än kräkningar"

Bilaga 5

Enkät svar från den fysiska blanketten presenterat som diagram

Fråga	Ja	Nej	Antal svar
Har du husdjur?	58	20	78
Tar du ditt husdjur i beaktande när du köper grönväxter?	47	11	58
Tycker du det är lätt att hitta info?	49	29	78
Har ditt husdjur ätit giftiga växter?	10	-	-



Tycker du det är lätt att hitta information om vilka växter som är giftiga för husdjur? (78 svar)

